

STADGAR FÖR HELSINGFORS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETS GRAVSKÖTSELFOND

Innehåll

STADGAR FÖR HELSINGFORS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETS GRAVSKÖTSELFOND	2
1 § Gravskötsel fondens syfte	2
2 § Register över gravar för vilka skötselavtal ingåtts [Nykyisessä säännössä tämä kirjattuna hoitosopimuspykälään]	2
3 § Gravskötsel fondens medel	2
4 § Skötselersättning Avgift för skötseln	3
5 § Skötselavtal	3
6 § Skötsel av uppgifter och tjänster som parterna kan avtala om	4
7 § Ändring av gravens utseende	4
8 § Förändringar i gravskötseln	4
9 § Force majeure	4
10 § Gravskötsel fondens förvaltning	5
11 § Gravskötsel fondens resultat	5
12 § Ikraftträdande	5
MOTIVERINGAR	6
1 § Gravskötsel fondens syfte	6
2 § Register över gravar som ska skötas	7
3 § Gravskötsel fondens medel	7
4 § Skötselersättningar	7
5 § Skötselavtal	7
6 § Ikraftträdande	8

STADGAR FÖR HELSINGFORS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETS GRAVSKÖTSELFOND

Godkända av gemensamma kyrkofullmäktige den ...dd.... ...mm... 2023

1 § Gravskötsel fondens syfte

Samfälligheten har en gravskötsel fond som mot ersättning svarar för skötseln av de gravar för vilka skötselavtal ingåtts.

KL 3:33, 2

Gravskötsel

Församlingen kan med innehavaren av gravrätten ingå ett avtal för viss tid om att församlingen mot ersättning tar på sig ansvaret för gravskötseln. Församlingen kan avtala om att ersättningarna för skötseln placeras i en gravskötsel fond med vars medel de gravar som anges i avtalen ska skötas.

2 § Register över gravar för vilka skötselavtal ingåtts [Nykyisessä säännössä tämä kirjattuna hoitosopimuspykälään]

Över de gravskötselavtal som ingåtts för gravar som sköts med gravskötsel fondens medel förs ett register i vilket följande uppgifter upptas:

- avtalets nummer,
- avtalspartens namn och kontaktuppgifter,
- uppgifter om gravens placering,
- skötseltid och uppgifter om skötseln,
- övriga erforderliga uppgifter.

3 § Gravskötsel fondens medel

Gravskötsel fondens grundkapital utgörs av ersättningar som församlingen fått för skötseln av de uppgifter som fastställts i gravskötselavtalen. I fondens grundkapital ingår också egendom som för skötsel av gravar erhållits som donation eller testamente. Fondkapitalet utökas med ränte-, placerings och andra intäkter.

Gravskötsel fondens penningmedel och övriga egendom ska förvaltas separat från församlingens övriga egendom. Fondens medel får inte användas för annat än dess egna syften och ändamål. ~~Fondens medel utgörs av de avgifter som inbetalts till fonden som ersättning för evig skötsel eller skötsel för viss tid, och för andra tjänster undantaget medel som erhållits som gåva, genom testamente eller på andra grunder samt fondens ränte- och övriga placeringsintäkter.~~

Skötseln av fonden eftersträvar en balanserad ekonomi.

Gravskötsel fondens ekonomi sköts och dess medel placeras enligt församlingens ekonomistadga eller en särskild placeringsplan. ~~Fondens placeringsverksamhet skall skötas ekonomiskt samt så att pengarna ger avkastning samt med behärskande av riskerna. Placeringsverksamheten kan också med gemensamma kyrkorådets beslut anförtros något utomstående samfund som specialiserat sig på placeringsverksamhet.~~ Likviditeten ska säkras genom proaktiv likviditetsplanering. ~~Fondens medel kan också placeras i produktionsanläggningar eller försäljningslokaliteter som stöder fondens verksamhet.~~

Om fondens medel lånas ut till samfälligheten eller annan i samfällighetens ~~ekonomiförvaltningsstadga ekonomistadga~~ nämnt samfund, ska ~~gångse ränta på lånekapitalet~~ betalas till fonden. ~~betalas den utlåningsränta som penninginrättningarna tillämpar.~~

4 § Skötselersättning ~~Avgift för skötseln~~

Ersättningen för gravskötsel fastställs på så sätt att det betalda kapitalet eller dess ränte- eller övriga sammanlagda intäkter täcker skötselkostnaderna under den överenskomna avtalstiden. I kostnaderna inkluderas också utgifter för arbetsledningen och fondförvaltningen.

Begravningslagen 6 § 1 mom ~~6§, 1 och 2~~

Avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan kan ta ut avgifter för upplåtelsen av en gravplats, tjänster i anknytning till gravsättningen och skötseln av graven. Avgifterna får vara högst så stora som produktionskostnaderna för tjänsten i fråga.

Grunderna för de avgifter som avses i denna paragraf skall vara desamma för alla dem som har rätt att bli gravsatta på församlingens eller den kyrkliga samfällighetens begravningsplats.

5 § Skötselavtal

Samfälligheten kan åta sig skötseln av en grav för viss tid, som högst kan vara 25 år. Avtal om att överlåta skötseln av graven till samfälligheten ska göras skriftligt i ~~två exemplar eller elektroniskt i ett datasystem.~~

I skötselavtalet kommer parterna överens om:

tiden och avgiften för skötseln

- ~~tiden och avgiften för skötseln~~
- ~~det tidsbundna skötselavtalets längd,~~
- ~~skötselersättning~~
- vilka uppgifter som ingår i skötseln
- samfällighetens rätt att göra ändringar som är nödvändiga för skötseln av graven,

- samfällighetens rätt att uppbära en tillräcklig tilläggsavgift, sänka skötselnivån eller förkorta skötseltiden om den erlagda skötselersättningen inte räcker till för att upprätthålla den avtalade skötselnivån,
- övriga avtalsvillkor.

~~Ett register skall föras över avtalen om skötsel av de gravar som sköts med fondens medel. I det antecknas avtalsnummer, avtalsparternas namn och adressuppgifter, uppgifter om var gravan är belägen och hur lång tid graven skall skötas, uppgifter om skötseln samt övriga nödvändiga uppgifter. se § 2~~

På skötselavtal som ingåtts innan den nya kyrkolagen trädde i kraft tillämpas bestämmelserna i 8 paragrafen, 13 kapitlet i kyrkolagen. ~~7 § i 26 kapitlet.~~

6 § Skötsel av uppgifter och tjänster som parterna kan avtala om

I skötseln av en avtalsgrav kan ingå:

- A. plantering och skötsel av blommor
- B. regelbunden rengöring och vid behov utbyte av sanden på gravar med sandtäckning
- C. att så, klippa och vattna gräset på grästäckta gravar
- D. övrigt underhåll av gravområdet eller monumentet.

Efter gravsättning svarar samfälligheten för att graven återställs.

7 § Ändring av gravens utseende

Om gravrättsinnehavaren utan tillstånd av den myndighet som ansvarar för samfällighetens begravningsväsende ändrar gravens utseende så att detta väsentligt påverkar gravskötseln har samfälligheten rätt att sänka nivån på gravskötseln från den nivå som ursprungligen avtalats eller att förkorta skötseltiden.

8 § Förändringar i gravskötseln

Om de tjänster som hör till gravskötseln på under avtalsperioden grund av stigande allmän kostnadsnivå eller sjunkande penningvärde inte kan utföras med det erlagda kapitalet och dess avkastning, ska gravrättsinnehavaren betala en av kyrkorådet fastställd tillräcklig extra avgift, om hen vill behålla den avtalade nivån på gravskötseln. I annat fall har kyrkorådet rätt att sänka nivån på gravskötseln från den ursprungligen överenskomna eller förkorta tiden för skötseln.

9 § Force majeure

Samfälligheten ansvarar inte för skada som orsakats av krig, vandalism, extrema väderförhållanden eller andra av samfälligheten oberoende orsaker.

10 § Gravskötsel fondens förvaltning

På samfällighetens vägnar leder, förvaltar och besluter kyrkorådet och vidtar vid behov eventuella rättshandlingar i ärenden som gäller gravskötsel fonden, med undantag av anskaffning och överlåtelse av fast egendom, om inte annat bestämts i reglemente eller instruktion.

Kyrkorådet bereder gravvårdsfondens budgetförslag och bokslut och ger dem till kyrkofullmäktige som ska fastställa dem.

För fondens verksamhet kan samfälligheten med fondens medel avlöna personal för att sköta fondens arbetsuppgifter, samt betala en del av lönen för sådana vid den kyrkliga samfälligheten anställda personer som sköter om gravskötsel fondens arbetsuppgifter.

Om inte annat beslutats sköter samfällighetens förvaltnings- och ekonomibyrå fondens kassa, kon- ton och redovisning mot en avgift som separat fastställs.

Samfällighetens revisorer fungerar också som fondens revisorer.

11 § Gravskötsel fondens resultat

Gemensamma kyrkofullmäktige besluter hur resultatet i fondens bokslut ska behandlas.

12 § Ikraftträdande

Dessa stadgar träder i kraft den ...dd.....mm 20...

Dessa stadgar upphäver gravskötselstadgan som godkändes den 20.... till de de- lar de inte gäller bestämmelser om gamla gravskötselavtal.

MOTIVERINGAR

Enligt begravningslagen (457/2003) är evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter skyldiga att hålla allmänna begravningsplatser. De viktigaste utgångspunkterna i lagen är kraven på värdighet och respekt vid skötseln av begravningsplatsen samt respekt för den avlidnes åskådning.

Huvudmannen för en begravningsplats ansvarar för skötseln av den. För begravningsplatsen upprättas en skötselplan enligt 3 kap. 58 § i kyrkoordningen, där det anges vilka uppgifter som hör till församlingen och vilka som hör till den som innehar gravrätten. Skattemedel får inte användas för skötsel av enskilda gravar. Ett undantag från detta utgörs av i 3 kap. 33 § 1 mom. i kyrkolagen avsedda gravar, om det ur församlingens synvinkel anses viktigt att vårda minnet av den avlidne. Då kan församlingen ta på sig ansvaret för skötseln av graven. Kyrko-fullmäktige kan också besluta att församlingen på egen bekostnad sörjer för grundskötseln av de gravar som finns på begravningsplatsen eller på en del av den.

I enlighet med 3 kap. 33 § i kyrkolagen ansvarar innehavaren av gravrätten för skötseln av en enskild grav. Den som innehar gravrätten ska sköta graven på ett sätt som är värdigt för begravningsplatsen. De krav som gäller för gravskötseln anges i reglementet för begravnings-verksamheten.

Det är inte obligatoriskt att inrätta en gravskötselfond. Skötselavtal för en längre tid än ett år kan ingås utan en gravskötselfond. Då ska bokföringen i anslutning till avtalen göras som en separat del i församlingens bokföring. Inbetalda avgifter bokförs i balansräkningen som förskottsbetalningar och den årliga andelen överförs till resultaträkningen för att motsvara de årliga skötselkostnaderna. För detta ändamål öppnas ett eget kostnadsställe under huvudklassen Begravningsverksamheten för uppgiftsområdet Gravskötselavtal. Kyrkostyrelsen har utfärdat anvisningar om bokföringssättet (på intranätet Sacrista under Förvaltning och ekonomi/Församlingsekonomi/Anvisningar för ekonomiförvaltningen/Administration och bokföring av gravskötselavtal.

I 3 kap. 33 § 2 mom. i kyrkolagen föreskrivs om gravskötselfonden. Ansvaret för gravskötsel-fonden är en del av skötseln av församlingens ekonomi och egendom, som kyrkorådet ansvarar för. Ingen särskild bestämmelse om detta behövs i stadgarna för gravskötselfonden. Bestämmelser om delegering av beslutanderätt kan införas i ett reglemente eller en instruktion. Församlingens revisorer är revisorer för fonden.

I en kyrklig samfällighet hör ansvaret för begravningsverksamheten vanligen till samfälligheten eftersom verksamheten enligt grundstadgan har överförts till samfällighetens behörighet med stöd av 3 kap. 15 § 3 mom. i kyrkolagen. Gravskötselfonden innebär skötsel av ekonomi och egendom, som enligt 3 kap. 15 § 1 mom. 2 punkten i kyrkolagen alltid hör till den kyrkliga samfällighetens ansvar.

1 § Gravskötselfondens syfte

Församlingen kan enligt 3 kap. 33 § 2 mom. i kyrkolagen avtala om att ersättningarna för skötseln placeras i en gravskötselfond med vars medel de gravar som anges i avtalen ska skötas. Fondens stadgar godkänns av kyrkofullmäktige.

Enligt 3 kap. 33 § 2 mom. i kyrkolagen ingås avtalet om gravskötsel med innehavaren av gravrätten. Om en behörig gravrättsinnehavare inte har valts eller utsetts kan församlingen överväga att ingå avtal även med någon annan person som har rätt att bli gravsatt i graven eller vars anhörig är gravsatt i graven. Då kan det inkluderas ett villkor i gravskötselavtalet att församlingen kan säga upp

avtalet och återbetala den återstående skötselersättningen, om den behöriga innehavaren av gravrätten inte godkänner avtalet.

2 § Register över gravar som ska skötas

Enligt paragrafen ska det föras ett register över gravskötselavtal i vilket uppgifter om avtalet förs in. Andra behövliga uppgifter kan t.ex. vara den återstående tiden för innehavet av graven, eftersom längden på gravskötselavtalet inte får överstiga gravrättens giltighetstid. Registret innehåller personuppgifter, vilka ska behandlas med hänsyn till lagstiftningen om behandling av personuppgifter och dataskydd.

3 § Gravskötsel fondens medel

Gravskötsel fondens medel utgörs av inbetalt kapital, dvs. skötselersättningar enligt avtal och förbindelser samt avkastningen på dem. Förutom med ränte- och placeringsintäkter kan fonden utökas med exempelvis hyresintäkter. Kyrkostyrelsens anvisningar för ekonomiförvaltningen som gäller skötselavtalsgravar finns i Sacrista under Förvaltning och ekonomi/Församlingsekonomi/Anvisningar för ekonomiförvaltningen/Administration och bokföring av gravskötselavtal. Skötselersättningar som tagits emot för gravskötsel får inte användas för andra ändamål, som till exempel allmänt underhåll av begravningsplatser.

I skötseln av fonden eftersträvas en balanserad ekonomi, inte att medlen ska utökas avsevärt mer än vad som behövs. Förhållandet mellan de medel som inkommit för skötseln av gravarna och gravskötselansvaren bör därför granskas årligen i samband med bokslutet. Om fonden uppvisar ett betydande under- eller överskott ska det i budgeten redogöras för hur man försöker balansera situationen. Metoder för att avhjälpa överskott/underskott presenteras i den ovan nämnda anvisningen.

4 § Skötselersättningar

Skattemedel får inte användas för skötsel av enskilda gravar förutom vid de undantag som anges i 3 kap. 33 § i kyrkolagen. Enligt 2 kap. 6 § 1 och 2 mom. i begravningslagen får de avgifter som tas ut för gravskötsel vara högst lika stora som produktionskostnaderna för tjänsten

och grunderna för avgifterna ska vara lika för alla. Ersättningen för gravskötsel bestäms så att det inbetalda kapitalet och dess avkastning tillsammans motsvarar skötselkostnaderna för den avtalade tiden.

I skötselkostnaderna ingår t.ex. utgifter för arbetsledning och fondens förvaltning. När skötselavgiften fastslås beaktas såväl de direkta kostnaderna för skötseln av gravarna som de indirekta kostnaderna för gravskötsel fondens förvaltning, t.ex. gravskötselavtalens andel av förvaltnings- och fastighetskostnaderna. Vilka kostnader som räknas som direkta respektive indirekta beskrivs närmare i Sacrista under punkten Förvaltning och ekonomi/Församlingsekonomi/Anvisningar för ekonomiförvaltningen/Fördelningen av kostnader i församlingar och kyrkliga samfälligheter.

5 § Skötselavtal

Ett gravskötselavtal är ett offentligrättsligt avtal. Tvister som rör avtalet handläggs som förvaltnings- tvistemål enligt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). På avtalet tillämpas i tillämpliga

delar lagen om rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (228/1929, den s.k. rättshandlingslagen). En modell för gravskötselavtal inklusive allmänna villkor finns bifogad (bilaga 1).

Ett gravskötselavtal ska upprättas skriftligt i två exemplar. Ett register ska föras över avtalen (se 2 §). Ett gravskötselavtal ingås alltid för viss tid, högst för gravrättens giltighetstid. Det rekommenderas att avtal ingås för högst tio år i taget.

I avtalet kommer parterna överens om vilka uppgifter gravskötseln ska omfatta, t.ex. plantering, skötsel och vattning av blommor, sådd och klippning av gräsmattan, rensning av ogräs och skräp och andra eventuella uppgifter. Det kan specificeras vilka uppgifter som hör till vinter- respektive sommarunderhåll.

I rättspraxis har det ansetts att det i fråga om långvariga tidsbundna skötselavtal är möjligt att sänka skötselnivån, när man i beslutet på behörigt sätt har beaktat de långvariga skötselavtalen och den jämlikhet som förutsätts i den avtalsenliga skötseln av gravar (HFD 2213/45/78). Långvariga skötselavtal har också kunnat förkortas (HFD 4663/45/83). Ett avtalsvillkor som blivit oskäligt kan jämkas enligt domstolsbeslut eller med stöd av 36 § i lagen om rättshandlingar lämnas utan avseende.

Ett gravskötselavtal ska som ett allmänt avtalsvillkor innehålla en punkt enligt vilken församlingen har rätt att sänka nivån på eller förkorta tiden för skötseln, om den betalda skötselavgiften inte räcker till för att upprätthålla den avtalade skötselnivån. Avtalet ska också innehålla ett villkor om församlingens rätt att sänka nivån på eller förkorta tiden för gravskötseln från den ursprungligen överenskomna, om en gravrättsinnehavare utan kyrkofullmäktiges eller en annan behörig myndighets tillstånd ändrar gravens utseende på så sätt att det väsentligt påverkar skötseln av graven. I avtalet ska ingå en ansvarsbegränsningsklausul enligt vilken församlingen inte svarar för skador som orsakas av krig, skadegörelse, exceptionella väderleksförhållanden eller andra orsaker som inte beror på församlingen.

Högsta förvaltningsdomstolen ansåg i sitt avgörande (HFD 2014:64) att en kyrklig samfällighet inte kunde säga upp bindande avtal om skötsel för all framtid eftersom den inte hade visat att kapitalet och ränteintäkterna för dessa avtal de facto hade använts helt. Således är förbindelser av avtalsmässig karaktär som följer av tidigare avtal om skötsel för all framtid fortfarande bindande i enlighet med den gamla huvudregeln. HFD konstaterade i sitt avgörande att den kyrkliga samfälligheten inte kunde befrias från sitt åtagande om att sköta graven i all framtid enbart genom att visa att den inte kunde fullgöra de skyldigheter som följer av gravskötselavtalet på grund av att kapitalet och dess avkastning de facto har förbrukats helt.

Bestämmelser om delgivning av beslut i ärenden som gäller gravar finns i 10 kap. 26 § i kyrkolagen.

6 § Ikraftträdande

När det gäller de gamla skötselavtalen på viss tid eller för all framtid påverkar den nya kyrkolagens ikraftträdande inte på avtalsförhållandet mellan församlingen och den som ingått skötselavtalet. Med övergångsbestämmelsen i 13 kap. 8 § i kyrkolagen har man tryggt rättigheterna för gamla gravar som överlåtits för all framtid. De gamla stadgarna för gravskötselavtalen upphävs inte till den del de gäller gamla skötselavtal.

BILAGA 1 Gravskötselavtalsmodell

Avtalsparter

..... församling

och

.....(förnamn och efternamn)

.....(kontaktuppgifter)

Avtalsparterna har tillsammans ingått följande avtal om gravskötsel:

Gravens placering och antalet gravplatser:

- begravningsplatsen namn
- avdelning nr
- rad nr
- grav nr
- gravplatser st

Skötseltid -

Ersättning för skötsel €

Uppgifter som ingår i skötseln:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Övriga villkor:

.....

.....

.....

På avtalet tillämpas dessutom de bifogade allmänna avtalsvillkoren.

Tid och plats

Underskrifter

Församling

Avtalspart

.....
Namnförtydligande

- Då avtalstiden löpt ut kan församlingen sända offert på ett nytt gravskötselavtal för viss tid för ifrågavarande grav. Offerten sänds till följande e-postadress:

.....

Allmänna villkor för gravskötselavtal

1. De gravskötselavgifter som församlingen får in bokförs antingen under en gravsköselfond som sköts som en egen balansenhet eller som en del av församlingens bokföring under uppgiftsområdet Gravskötselavtal, på det separata kostnadsställe som skapats för dem. Församlingen svarar för de skyldigheter som följer av gravskötselavtalen enbart med gravsköselfondens medel.
2. För skötseln av en grav används den betalda skötselersättningen och avkastningen på den.
3. Till kostnaderna för gravskötsel hör utöver den egentliga skötseln också utgifterna för arbetsledning, maskiner och utrustning, planering samt förvaltning av fonden.
4. Skötseln omfattar inte underhåll eller upprätning av gravvårdar eller omläggning av kantstenar.
5. Församlingen har rätt att sänka nivån på eller förkorta tiden för gravskötseln från den ursprungligen överenskomna, om skötselkostnaderna stiger mer än förväntat.
6. Om innehavaren av gravrätten ändrar gravens utseende på så sätt att det väsentligt påverkar skötseln av graven kan en anmärkning ges. Då har församlingen också rätt att sänka nivån på eller förkorta tiden för skötseln från den ursprungligen överenskomna.
7. Avtalsparten ska underrättas om en i punkt avsedd 5 och 6 ändring av skötseln inom en (1) månad.
8. Församlingen ansvarar inte för skador som beror på störningar, exceptionella väderleksfenomen, andra oöverstigligen hinder eller skador orsakade av en tredje part när skadorna är oberoende av församlingen och de väsentligt påverkar dess verksamhet.
9. Om en innehavare av gravrätt inte har valts eller utsetts kan församlingen ingå ett gravskötselavtal även med någon annan person som har rätt att bli gravsatt i graven eller vars anhörig är gravsatt i graven. Om den behöriga innehavaren av gravrätten inte godkänner avtalet har församlingen rätt att säga upp avtalet och återbetala den återstående skötselersättningen.